

betog landene den nødvendige tilskyndelse til at søge tilvejebragt ligevægt i deres betalingsforhold over for de andre deltagende lande som helhed.

Den anden Overenskomst om Inter-europæiske Betalinger og Kompensationer af 7. september 1949, der blev ratificeret af Danmark den 21. november 1949, søgte — uden at fravige de til grund for den første betalingsordning liggende bilaterale principper — at afhjælpe visse mangler ved den første overenskomst. Man bibeholdt trækningsretssystemet, men 25 pct. af de ydede trækningsrettigheder blev gjort multilaterale, således at de efter visse regler kunne anvendes til dækning af underskud i hvilket som helst af de deltagende lande. Desuden indførtes nye og videregående regler om adgang til i årets løb at revidere størrelsen af de bilaterale trækningsrettigheder under hensyn til betalingsforholdenes faktiske udvikling. Danmark fik under denne overenskomst tildelt trækningsrettigheder til et beløb af 22,6 mill. \$ og forpligtede sig til at stille 5,775 mill. \$ til rådighed som bilaterale trækningsrettigheder til andre lande.

Under forhandlingerne i OEEC i efteråret 1949 om den gradvise afvikling af de kvantitative indførselsrestriktioner i de deltagende lande blev det erkendt, at de hidtidige betalingsordninger baseret på bilaterale betalingsaftaler ville være utilstrækkelige under friere handelsformer, og at der måtte gennemføres fri omvekslelighed mellem de deltagende landes valutaer, dersom en videregående liberalisering omfattende samtlige OEEC-lande skulle kunne gennemføres.

Vedtagelsen i november 1949 om, at medlemslandene inden den 15. december 1949 skulle liberalisere 50 pct. af deres indbyrdes handel for privat regning blev truffet, endnu inden der var taget bestemmelse om en ny betalingsordning, der indebar fuld omvekslelighed mellem deltagerlandenes valutaer. De følgende forhandlinger i Organisationen om videreførelse af liberaliseringen til 60 pct. resulterede imidlertid i, at Rådet den 30. januar 1950 vedtog at gøre den fortsatte liberalisering betinget af gennemførelsen af en tilfredsstillende beta-

lingsordning med fuld konvertibilitet mellem valutaerne.

Forhandlingerne om en sådan ny betalingsordning påbegyndtes allerede før jul 1949 på grundlag af forslag fremlagt bl. a. fra amerikansk, dansk og engelsk side. Den 1. februar 1950 enedes Rådet om de fire hovedprincipper, hvorpå den nye betalingsordning skulle hvile. For det første skulle ordningen i videst muligt omfang lette liberaliseringen af handelen i medlemslandene. For det andet skulle den være forenelig med og fremme OEEC's almindelige politik og særlig støtte landene i deres bestræbelser for at blive uafhængige af ekstraordinær bistand fra udlandet, samt opmuntre medlemslandene til at nå og bevare et højt og stabilt niveau i henseende til handel og beskæftigelse. For det tredje skulle den muliggøre overgangen fra efterkrigstidens økonomi til tiden efter 1952, hvor Marshallhjælpen ventedes at ophøre, og i dette tidsrum tjene som en stødpude for lande med små reserver. For det fjerde skulle den have en sådan karakter, at den om muligt vil kunne fortsætte efter Marshallhjælpens ophør.

De følgende langvarige og vanskelige drøftelser inden for Organisationen resulterede i, at der på rådsmødet den 6.-7. juli 1950 blev opnået enighed om oprettelsen af en Europæisk Betalingsunion og om de nærmere regler for dens funktioner. Forud herfor havde De forenede Staters regering givet tilsagn om at ville indskyde et beløb på 350-400 mill. \$ som arbejdskapital for Unionen. Desuden havde De forenede Staters regering efter forhandling med de enkelte lande givet tilsagn om at stille de nødvendige midler til rådighed til finansiering af særlige udgangspositioner ("initial positions") for de lande, der måtte forventes at komme i en udpræget kreditor- eller debitorposition over for Betalingsunionen, jfr. herom nærmere nedenfor. Følgende debitorlande fik herved tildelt som udgangsposition:

Østrig	80	mill. \$
Grækenland	115	- -
Island	4	- -
Nederlandene	30	- -
Norge	60	- -
Tyrkiet	25	- -